

tekst: ABCISC ARCHITECTEN
bvba

Ravelijn Liedtspark, Oudenaarde

Opdrachtgever

Stad Oudenaarde
Jan De Clippel (diensthoofd
Infrastructuur-Ontwerp)
Tussenmuren 17
9700 Oudenaarde
T +32 (0)55 33 51 37
jan.de.clippel@oudenaarde.be
www.oudenaarde.be

Opdrachthouder ontwerp

TV Abscis-Provoost
Jean-Baptiste de Ghellincklaan 2
9050 Sint-Denijs-Westrem
T +32 (0)9 244 60 20
info@abscis.be
www.abscis-architecten.be
www.norbertprovoost.be

Opdrachthouder uitvoering

TV Abscis-Provoost
Jean-Baptiste de Ghellincklaan 2
9050 Sint-Denijs-Westrem
T +32 (0)9 244 60 20
info@abscis.be
www.abscis-architecten.be
www.norbertprovoost.be

© ABCISC ARCHITECTEN BVBA

Markering parktoegang,
Liedtspark – ravelijn.

Het ravelijn in het Liedtspark is een restant van de historische omwalling en een groene ademruimte voor de stad Oudenaarde. Het is een uitzonderlijk stukje geschiedenis dat niet de kwalitatieve aankleding kreeg die het verdiende. Een landschappelijke visie herstelt dit ravelijn in ere en maakt het tot een waardevol onderdeel van het Liedtspark.

Een ravelijn is een driehoekig verdedigingsgebied net buiten een stadsvesting. Het doel is bescherming te bieden aan het lange vestingfront (de courtine), de toegang tot de vesting en de naastliggende bastions. Het ravelijn aan het Liedtspark is één van de zeldzame overblijfselen van de belangrijke geschiedenis van Oudenaarde als strategische vestingstad. Andere overblijfselen werden in de loop der eeuwen gesloopt en/of geëgaliseerd.

De oorsprong van het ravelijn gaat terug tot het midden van de zeventiende eeuw. Mogelijk werd het aangepast ten tijde van de Vaubanvesting vanaf 1673. In ieder geval was het ravelijn oorspronkelijk aan alle zijden omgeven door water. Tijdens het Hollandse bewind in de negentiende eeuw werd het opnieuw functioneel binnen de Nederlandse vesting om Oudenaarde.

Ondanks zijn grote historische waarde was het ravelijn in het Liedtspark bijna niet bekend bij de inwoners. In 2009 zette de gemeenteraad het licht op groen om, met subsidies van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling Interreg Vlaanderen-Nederland (Manoeuvres), een ontwerper aan te stellen om het ravelijn bloot te leggen en te restaureren.

Wandel- en fietsassen

Om het ravelijn beter zichtbaar te maken en dus ook beter gekend bij de inwoners zijn enkele structurerende wandel- en fietsassen door het park ge-

Schetsontwerp met bomen.

Oude toestand, gedempte gracht.

Locatie

Liedtspark, Oudenaarde,
provincie Oost-Vlaanderen

Kostprijs studieopdracht

80.000 euro (excl. BTW)

Kostprijs uitvoering

750.000 euro (excl. btw)

Uitvoeringstermijn

200 dagen

Realisatie

2010-2012

trokken. De ene as loopt van noord naar zuid op de scheidingslijn tussen het ravelijn en het landschapspark, de andere van oost naar west langs het Terreplein. De deels gedempte historische grachten werden verder uitgegraven, de bestaande verbinding via een brug vanuit het Liedtspark bleef behouden. Deze brug versterkt namelijk de eigenschap als vroegere verdedigingssite, met het water als harde grens.

De bestaande toegang is verplaatst naar de oost-westas waardoor een verbinding ontstaat langs de opgelegde historische watergracht. Om deze nieuwe toegang mogelijk te maken, is in het verlengde van de buurtparking aan de Gevaertsdreef een nieuwe voetgangers- en fietsersbrug geplaatst. Aan deze brug, ter hoogte van het talud is een betonnen wand opgetrokken met het oorspronkelijke profiel van het ravelijn.

Demi-lune du Liedtspark, Audenarde

La demi-lune du Liedtspark est à la fois un vestige des anciennes fortifications et un poumon vert de la ville d'Audenarde. Plusieurs axes de circulation pédestre et cycliste structurels ont été tirés à travers le parc pour augmenter la visibilité de la demi-lune. L'élimination de la végétation basse a permis de rétablir l'effet visuel de la muraille. Les sentiers présents sur la demi-lune ont bénéficié d'une amélioration de leur structure et ont été assortis de manière plus formelle d'éléments de repos et de bancs.

© ABS-CIS ARCHITECTEN

Nieuwe parkverbinding, wandel- en fietsbrug over de ravelijngracht.

Reconstructie van het historisch profiel van het ravelijn.

© ABS-CIS ARCHITECTEN BVBA

Herstel door het blootleggen van de ravelijngracht.

© ABS-CIS ARCHITECTEN BVBA

Versterking van de ruimtelijke impact

De volledige site met omwallingen was volledig dichtgeslibd door een begroeiing met lage vegetatie. Door het verwijderen van deze vegetatie is het ruimtelijke en visuele effect van deze wal hersteld. De paden op het ravelijn werden beter gestructureerd en formeler ingevuld met een aantal zit- en verpozingselementen zoals zitvlonders en terrassen aan het water. De herstructurering heeft enerzijds de driehoekige vorm versterkt en anderzijds de erosie en verwerking rond de bomen vermindert.

Hoogstwaarschijnlijk was het ravelijn ten tijde van Vauban niet begroeid met bomen, maar de nieuwe layer van bomen die doorheen de jaren ontstaan is, maakt onlosmakelijk deel uit van de kwaliteit van deze plek.

Met het nieuwe ontwerp is gezocht naar een hedendaagse combinatie tussen de parkachtige structuur en de historische gegevens, zonder aan reconstructie van de geschiedenis te doen. De combinatie van de nieuwe kruidachtige onderbegroeiing en het gras vormt één egaal tapijt dat de nadrukkelijke vormen van het grondtalud zichtbaar maakt. Het centrale 'Terreplein' is opengewerkt en kan ingevuld worden als polyvalente evenementen- en ontmoetingsruimte. De omwalling versterkt de natuurlijke vorm van een amfiteater dat zich opent naar de nieuwe groene verbindingen.

De aanpassingen maken het ravelijn in het Liedtspark weer aantrekkelijk en toegankelijk voor de inwoners en benadrukken de belangrijke historische rol ervan in de geschiedenis van de stad. ■